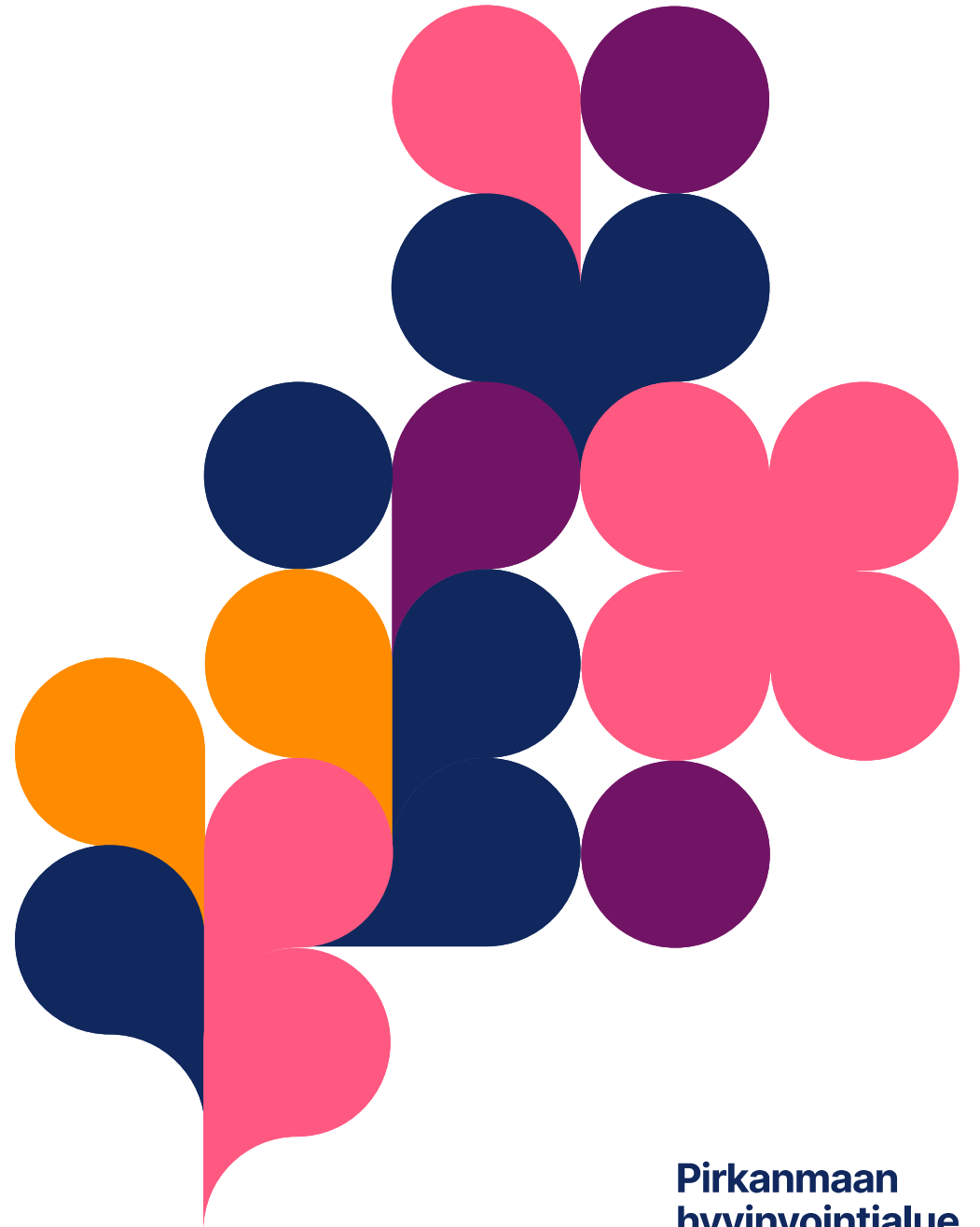

Toimielinten itsearviointi 2025: Aluevaltuusto

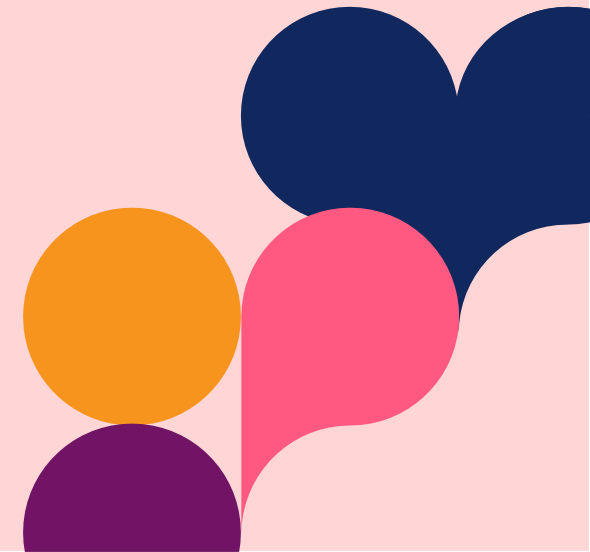
Tietoa itsearvioinnista

- Pirkanmaan hyvinvointialueella toteutettiin alkuvuonna 2025 toimielimille, mukaan lukien valiokunnat ja vaikuttamistoimielimet, yhtenäinen itsearviointikysely. Microsoft Forms -lomakkeella toteutetussa kyselyssä luottamushenkilöt pääsivät arvioimaan edustamansa toimielimen toimintatapoja, työn vaikuttavuutta ja kehittämistarpeita.
- Arviointijaksona on valtuustokausi 2022–2025. Itsearviointikyselyjä toteutetaan myös jatkossa yhtenäisesti kaikille toimielimille.
- **Aluevaltuuston** osalta kyselyn vastasi 38 henkilöä. Heistä 30 oli aluevaltuutettuja ja kahdeksan valtuuston varajäseniä.
- Kyselyssä ei kerätty vastaajia yksilöiviä tietoja.

Keskeisimmät luvut

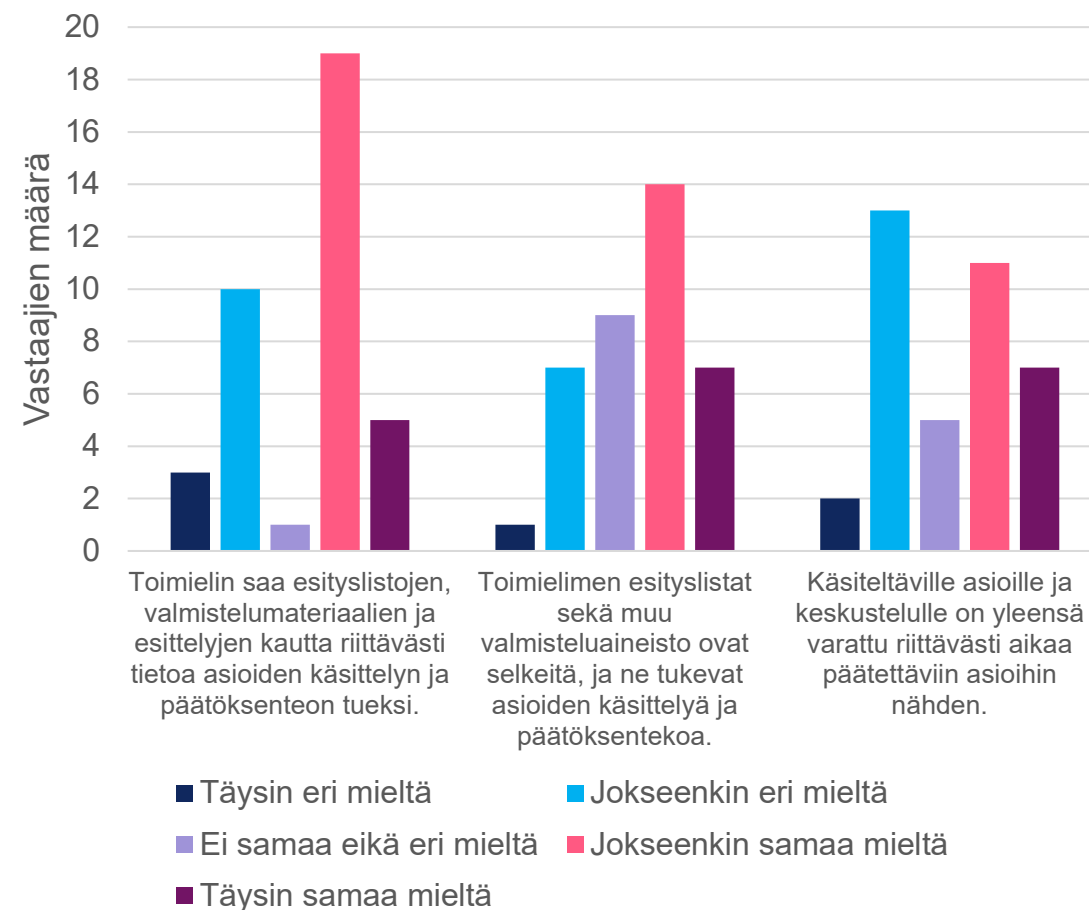
Aluevaltuusto

- 38 vastaajaa
- Vastaajissa 30 varsinaista ja 8 varajäsentä
- Vuonna 2024 yhteensä 11 kokousta, 138 pykälää
- Päättäjäkokemuksen arvosana 6,92

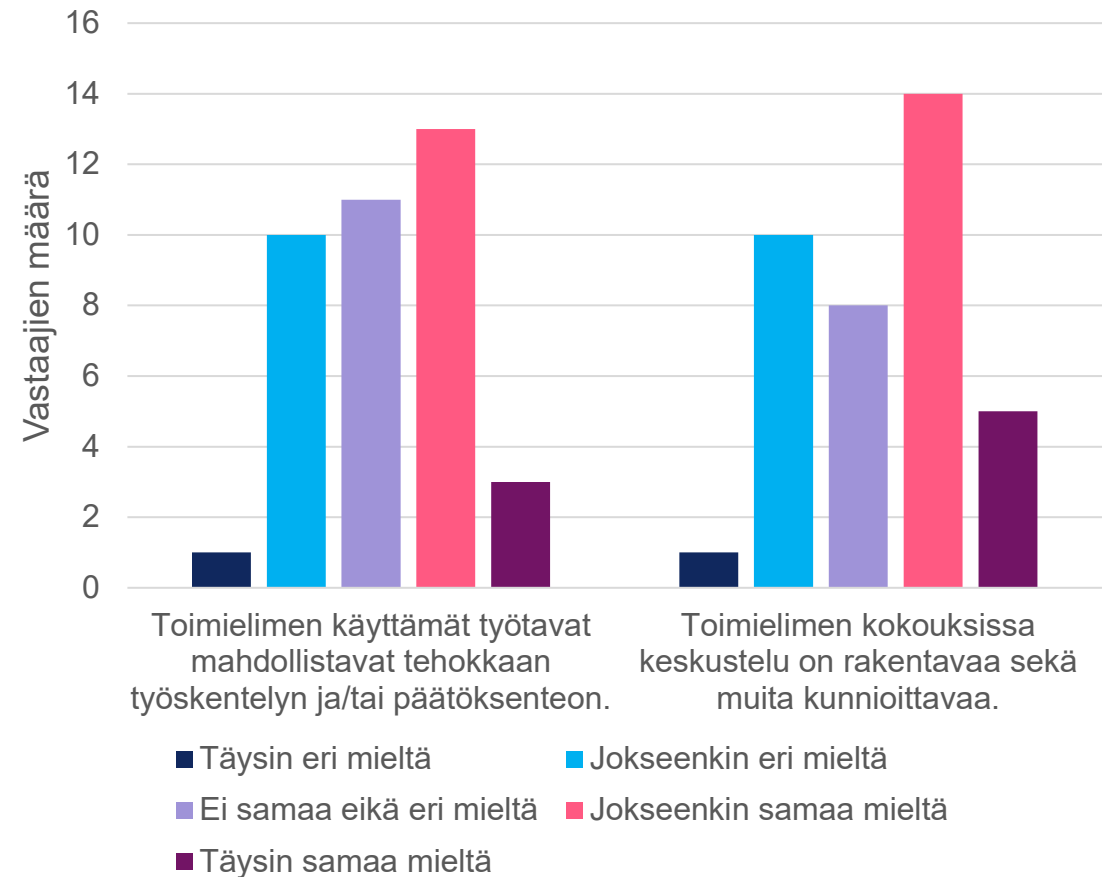
Esityslistat ja kokousten valmistelu

- Kokemukset esityslistojen ja valmistelumateriaalin selkeydestä vaihtelivat. Useimmat vastaajat olivat kuitenkin tyytyväisiä saamansa tiedon määrään ja laatuun.
- Kehittämistoiveina vastaajat nostivat esiin:
 - tiivistelmien ja yhteenvetojen laatimisen valtuuston päätöksentekoon tuotavista valmistelumateriaaleista ja
 - päätösvaikutusten ennakkoarviointien tulosten sekä erilaisten päätösvaihtoehtojen nykyistä laajemman esittelyn valtuustolle.

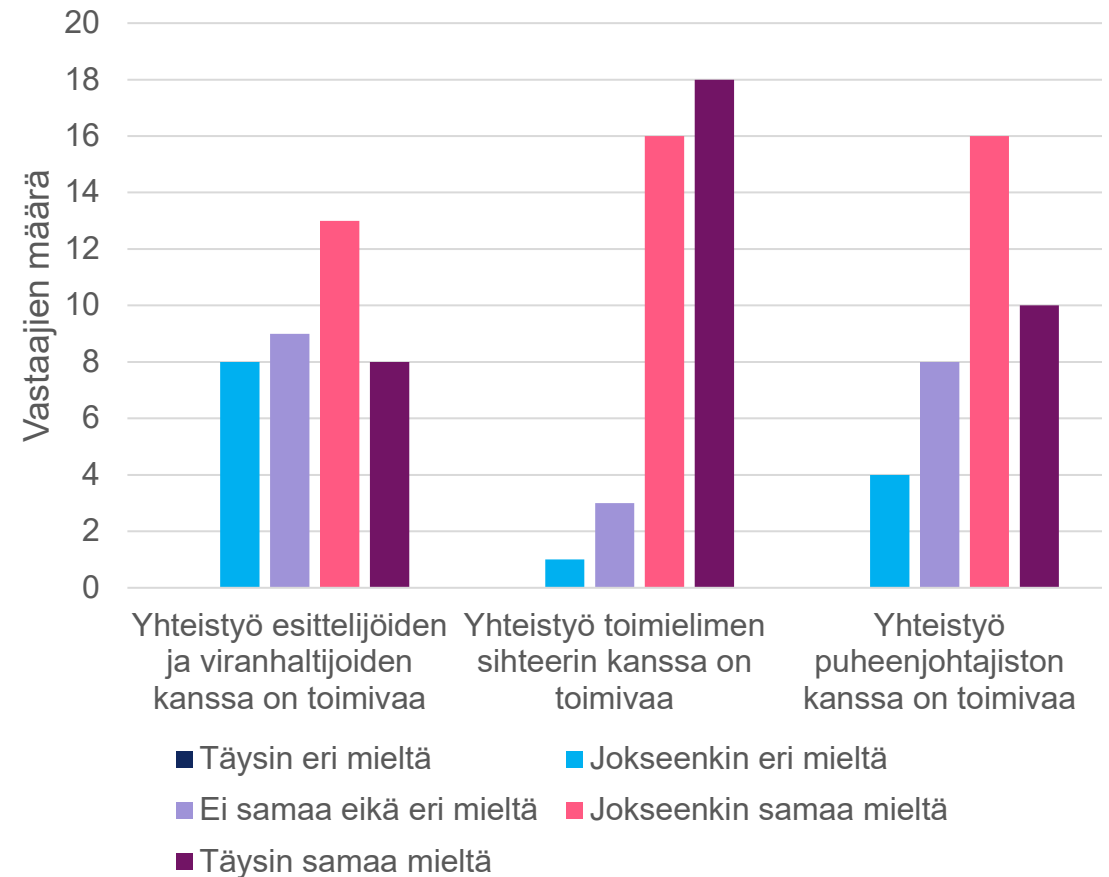
Työtavat ja keskustelukulttuuri

- Arviot valtuuston työtapojen tehokkuudesta jakautuivat. Osa vastaajista korosti olevan tärkeää, että valtuustolle järjestetään riittävästi kokousta edeltäviä seminaareja, lähetekeskusteluja, infoja ja kyselytunteja.
- Valtuustokeskusteluihin liittyi vastakkaisia näkemyksiä ja kehitystoiveita.
- Vastaajat ehdottivat sekä keskusteluihin varatun ajan pidentämistä että yksittäisten puheenvuorojen pituuden ja määrän rajaamista.
- Valtuustokeskustelujen sujuvuutta ja keskustelun rakentavuutta ehdotettiin parannettavan myös ryhmäpuheenvuorojen käytöllä, valtuustoryhmien kokousta edeltävällä vuorovaikutuksella ja kohdentamalla puheenvuorot selkeämmin kulloinkin käsiteltävänä olevaan asiaan.

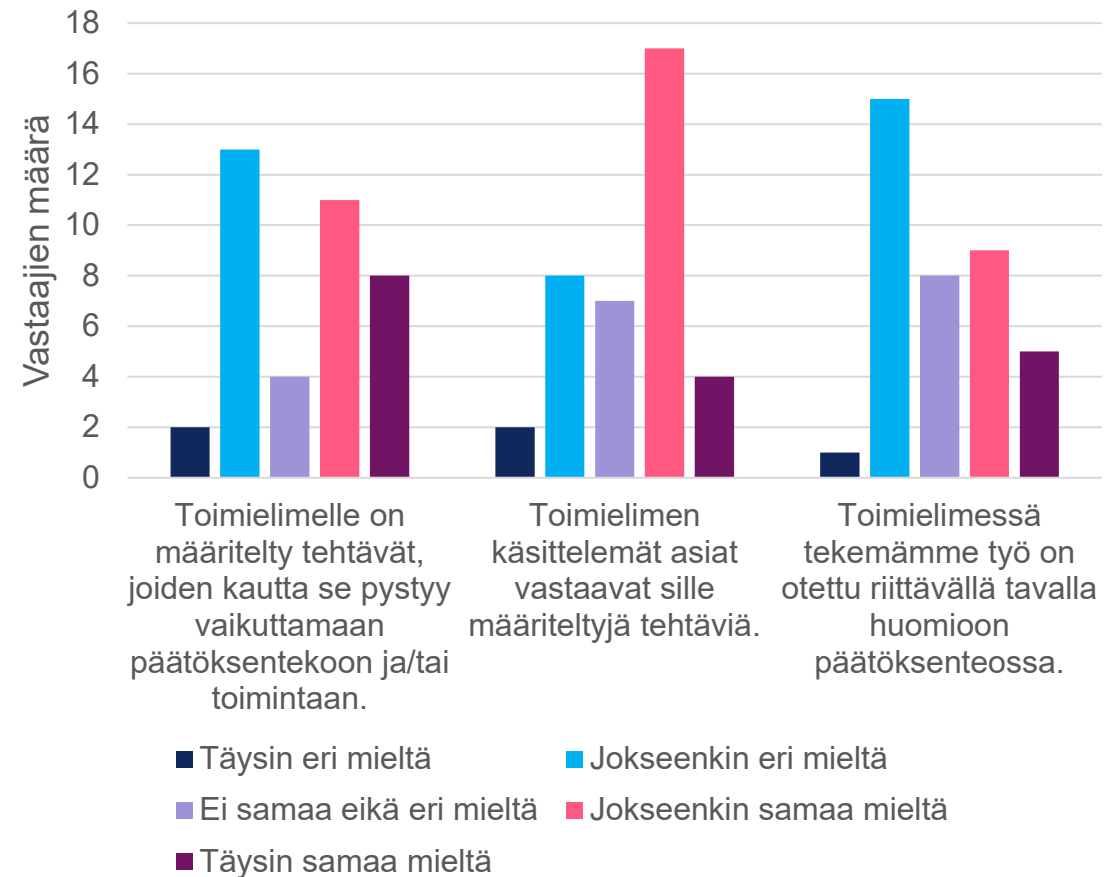
Yhteistyö toimielintyöskentelyssä

- Valtuutetut olivat erittäin tyytyväisiä yhteistyöhön aluevaltuuston sihteerien kanssa.
- Myös yhteistyö puheenjohtajiston ja viranhaltijoiden ja esittelijöiden kanssa koettiin pääsääntöisesti toimivaksi.
- Muutama vastaaja totesi, että viranhaltijoiden ja valtuutettujen välistä luottamusta ja avoimuutta tulee edelleen lisätä.

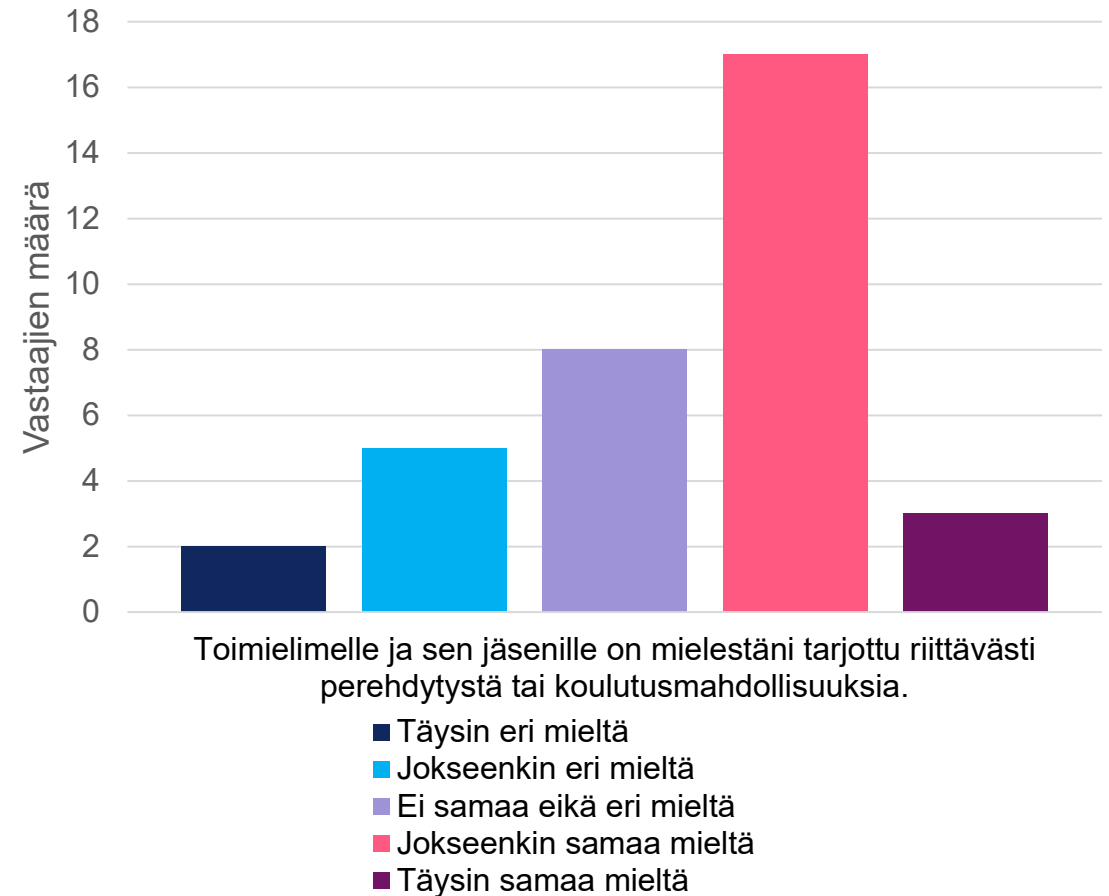
Toimielimen tehtävät ja vaikuttavuus

- Tehtäviä ja vaikuttavuutta käsitelleet väittämät jakoivat valtuutettuja kahteen joukkoon.
- Toiset kokivat, että valtuuston tehtävät ja päätösvalta mahdollistavat jo nykyisellään hyvinvointialueen päätöksentekoon ja toimintaan vaikuttamisen.
- Osa tähän ryhmään kuuluvista kommentoi, että valtuuston roolin, hyvinvointialueen strategian sekä sen ja talouden seurannan merkityksen korostaminen on tarpeen, jotta valtuuston työskentely ei kohdistu operatiivisiin asioihin.
- Toisen näkemyksen mukaan Pirhassa on edelleen tarve lisätä valtuuston toimivaltaa vaikutuksiltaan merkittävässä päätösasioissa.
- Erilaiset näkökulmat valtuuston tehtäviin heijastuvat myös eroina valtuuston vaikuttavuutta arvioineessa väittämässä.

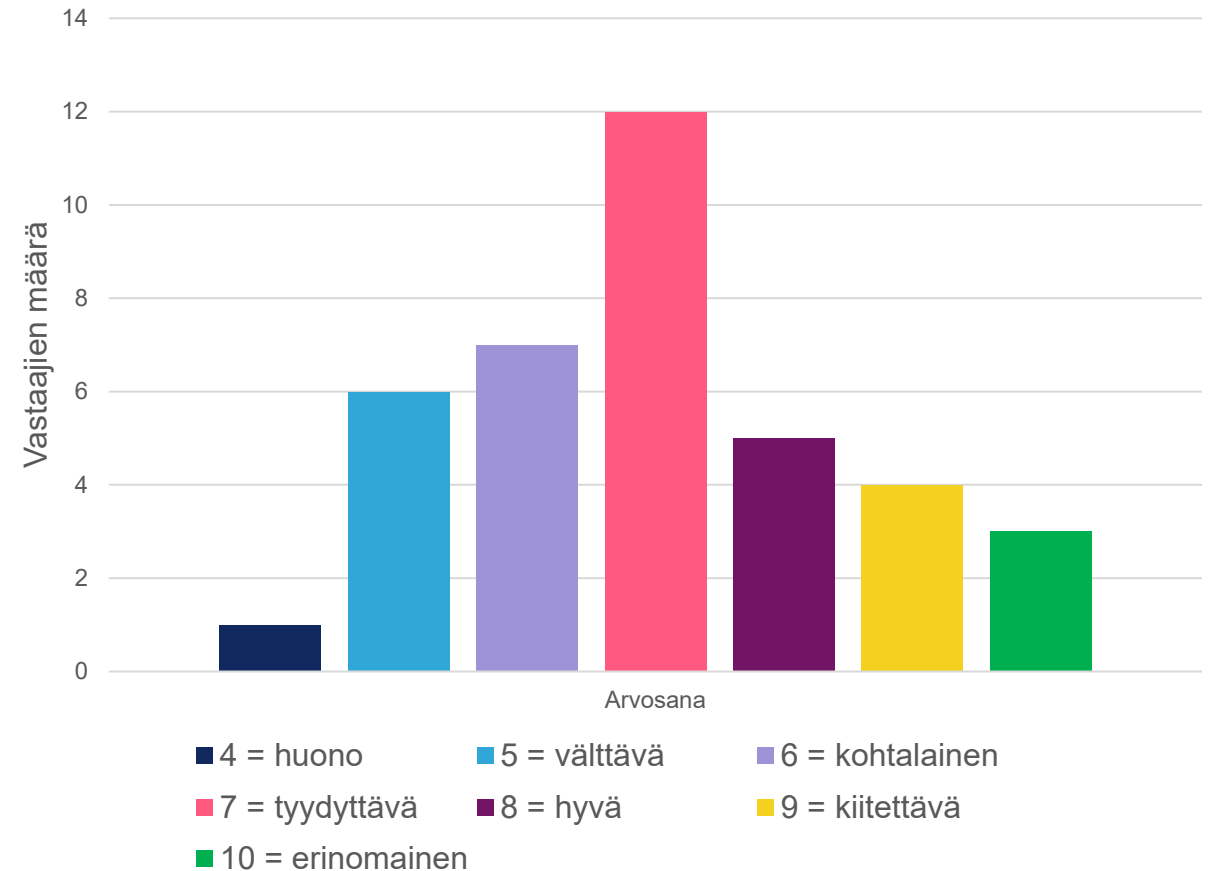
Koulutustarpeet

- Valtuutetut olivat kohtuullisen tyytyväisiä heille järjestettyyn perehdytykseen ja koulutusmahdollisuuksiin.
- Valtuuston jäsenille on tarpeen järjestää monipuolista perehdytystä valtuustokauden alussa. Tärkeimmiksi perehdytyksen ja koulutusten teemoiksi vastaajat nostivat*:
 - hyvinvointialueen palvelut ja toiminnan sekä
 - hyvinvointialueen talouden, poliittisen päätöksentekorakenteen ja valtuuston tehtävät.
 - Kannatusta saivat myös koulutukset valtuuston työn kannalta keskeisestä lainsäädännöstä, teknisten järjestelmien käytöstä ja palveluiden myöntämisperusteista.

Arvio päättäjäkokemuksesta

- Kyselyn lopulla vastaajat arvioivat omiin kokemuksiinsa pohjautuen aluevaltuuston toiminnasta syntynyttä päättäjäkokemusta kokonaisuutena.
- Arviointi suoritettiin ns. kouluarvosanataulukkoa hyödyntäen eli arviointiasteikkona oli 4–10
- Vastausten keskiarvo oli 6,92. Yleisin valtuutettujen valitsema arvosana oli tyydyttävä.
- Tulos on lähellä marraskuussa 2023 toteutettua Demokraattisen päätöksenteon kyselyä, jossa keskiarvo hyvinvointialueen päättäjäkokemuksesta oli 6,75.
- Suhteessa muihin itsearviointiin osallistuneisiin toimielimiin aluevaltuuston päättäjäkokemuksen keskiarvo sijoittuu toimielinten keskiarvon (7,63) alapuolelle.

Yhteenveto ja itsearviointin keskeisimmät tulokset

- Vastaukset valtuuston itsearviointikyselyssä osoittivat, kuinka näkemykset aluevaltuuston toiminnan periaatteiden ja käytännön toimintatapojen kehittämisestä hajautuvat useissa asiakysymyksissä.
- Valtuutetut ovat suurelta osin tyytyväisiä valtuustolle toimitettavan tiedon määrään ja laatuun, mutta toivovat laajoihin valmistelumateriaaleihin yhteenvetoja, tiivistelmiä ja selkeitä vaikutusarviointeja.
- Yhteistyö aluevaltuuston puheenjohtajiston ja sihteerien kanssa toimii jopa erittäin hyvin ja yhteistyö viranhaltijoiden kanssa vähintään kohtuullisen hyvin.
- Eniten näkemyksiä jakavat kysymykset valtuuston päätösvallasta ja asemasta sekä valtuuston työtapojen kehittämisestä.
 - Valtuuston työn vaikuttavuuden lisäämiseksi Pirhassa on valtuustokauden 2022–2025 aikana toteutettu Demokratiarakenteen kehittämisprojekti, jonka tuloksena syntyneet hallintosääntömuutokset lisäävät valtuuston päätösvaltaa ja vahvistavat valtuuston ja sen valiokuntien yhteyttä. Muutosten vaikutukset näkyvät etenkin tulevalla valtuustokaudella valiokuntarakenteen muuttuessa.
- Vastaajien valtuuston päättäjäkokemukselle antamien ”kouluarvosanojen” keskiarvo oli 6,92 eli tyydyttävä.
- Itsearviointia pidettiin tarpeellisena toiminnan kehittämisen ja seurannan työkaluna ja sen käyttöä toivottiin jatkettavan. Näin myös tapahtuu.